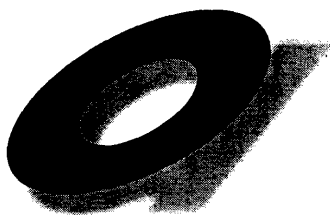

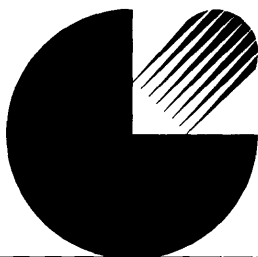
VALLOMÁS

N É M E T H C S A B A

A grafikai kommunikáció és a formatervezés problematikája elsősorban a szakmai kihívás állandó megismétlődése és az új feladattal való szembesülés miatt vonzó. Minden új projektum kidolgozásánál egy teljesen sajátos és imaginárius eredeti világban kell keresgélni, és ennek az eredményét kell materializálni az üres, fehér papírfelületre. A legszebb része ennek az alkotói folyamatnak az alaprajz, a vázlat megformálása, amely a leendő plakát, embléma, prospektus, csomagolásterv vagy más feladat nukleuszát képezi. Itt már az ötlet nem kizárólag a formatervező féltve őrzött újszülöttje, mivel papírra vetve már ki van téve más véleményének, bírálatának is. E folyamat az alkotótól teljes mértékű objektivitást igényel, mivel az alapötletet mindaddig kell fejleszteni és transzformálni, amíg az nem felel meg elsősorban a formatervező professzionális és esztétikai elvárásainak. Személyes elégedettség hiányában nincs semmi értelme az alaprajz további azonos úton történő fejlesztésének. Egyes esetekben ez elég nehéz, mivel vannak helyzetek, melyekben nagyon nehéz tárgyilagosan dönteni, mert olyasmiről van szó, ami tulajdonképpen, az elejétől kezdve belső világunk visszatükröződése. Ezt az érzést kell valamilyen egyensúlyba hozni a végső célnak, vagyis a projektum eredményének a rendeltetésével, funkciójával. Itt már teljes jelentőségű szakmai felelősségről beszélhetünk, és itt már be kell építsük az „alkalmazott művészet” kifejezést. Az ötlet tehát konkrét termék lesz, ami ki van téve a nyilvánosság, a fogyasztó vagy akár az utca véleményének. Mindez tudatában az alkotónak állandóan ügyelnie kell arra, hogy mégse veszítse el a képzőművészeti imagináció kapcsolatát egy úgyszólván materiális végtermékkel. Nagyon fontos, hogy a formatervező a projektum lebonyolítása folyamán ellenőrizni tudja a termék születését. Sajnos, itt legtöbbször különböző akadályok szokták nehe-

ofset ATELJE

GRAFOIMPEX

E T E R N A L

zíteni a munkát. Legtöbbször a műszaki levezetésnél szoktak lenni problémák, mivel ilyenkor történhetnek a színelváltozások, a tipográfiai realizáció diszproporciója az eredeti ötlettel, a különböző formaelmozdítások stb. Erre nem minden alkalommal lehet időben és kellőképpen reagálni, sőt elég gyakran az is megtörténik, hogy az aktuális munkafolyamatot végző munkások nem mutatnak elegendő megértést, egyes esetekben pedig valóságos ellenszenvet tanúsítanak a formatervező és munkája iránt. Ilyenkor az alkotó néha úgy érzi, hogy az ötletet, a kreációját valósággal elragadták, elrabolták tőle. Szerintem az ilyen problémák kikerülése céljából meg kellene teremteni a totális professzionális kapcsolatot a grafikusművész és a grafikai előkészítő, illetve a nyomdász között, aminek az alapfeltétele mindenekelőtt a formatervező munkájának és felelősségének a teljes megbecsülése. Csak ilyen irányban lehet elérni az ötlet, a valódi formatervezési érték fokozatos, de határozott és minőséges kivitelezését. Az így megvalósított végtermék tudja csak elérni a rendeltetési célját, a grafikai-vizuális kommunikációt a forma és a fogyasztó, szemlélő vagy akár a véletlen utcai járókelő között.

Napjainkban rendkívül nagy teret hódít a számítógépes grafika, sok alkotó és „alkotó” használja a modern technológia előnyeit, hogy megvalósítsa ötleteit és „ötleteit”. A számítógép használata ma már valóságos azonosító eleme lett a szakmának, és általános jelenség, hogy a számítógépen dolgozó egyént automatikusan grafikai formatervezőnek kereszteljük. Ennek köszönhetően el vagyunk árasztva a formatervezés mutáns torzszülötteivel, melyek napjaink általános igénytelenségének összhangjában szégyenletes szintre degradálják az igazi értékeket. Következésképpen ki kell tartani amellett, hogy a gépet, a technikát kizárólag csak az alapötlet fejlesztésére kell használni, csupán mint segédeszközt. Nem szabad megengedni, hogy a gép vezesse a formatervező ötleteit, gondolatait, érzelmeit és ízlését. Egy ilyen viszonyulással meg kell teremteni egy szilárd és határozott választóvonalat a grafikai formatervezés és a dilettáns, steril és szakmailag megengedhetetlen megoldások „gyöngyszemei” között.